Zaterdag 25 Mei 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4819

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Conservatieven tegen Labour-Politiek in Egypte.

Truman vanmiddag voor het Congres over spoorwegstaking.

CHURCHILL PROTESTEERT.

Churchill deelde aan het Britse Lagerhuis mede, dat hij bang was dat de Britse plannen om de troepen terug te trekken uit Egypte de hoop om steun te winnen in de Palestijnse quaestie ernstig zal schaden.

Hij zeide, dat het gebruik van Palestina als een punt van uitgang voor de beheersing van het Suezkanaal tengevolge zou hebben dat men verstoken zou blijven van Noordamerikaanse hulp en Groot Britannië zou stellen voor de meest hopeloze taak welke men zich kan indenken. Churchill zeide, dat het onmogelijk is het Suezkanaal open te houden tenzij Brits personeel blijvend gestationneerd is in de Kanaalzone. Hij verklaarde voorts, dat de vestiging van bases in Palestina of Cyrenaica of beide hoegenaamd van geen nut zal zijn om het kanaal te beschermen in geval van nood. „Indien de regering haar huidige koers voortzet zal zij onze belangen in het Midden-Oosten te niet doen en onze verbindingswegen in de Indische en Stille Oceaan verbreken zodat de levenslijn van het Britse imperium doorgesneden wordt." Hij zeide, dat pogingen om andere bases te vinden als vervanging van Egypte klachten zouden meebrengen van imperialisme en „Rusland zou zijn eisen voor een basis of bases in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee hernieuwen of kracht bijzetten" (Londen, AP 24.5).

WAT BEVIN ZEGT.

Bevin deelde aan het Lagerhuis mede, dat de regering haar belofte gestand zou doen om de troepen uit Egypte en de zone van het Suezkanaal terug te trekken ondanks de beschuldigingen van de conservatieve oppositie dat daardoor „de levenslijn van het Britse imperium" zou worden doorgesneden. „Ik kwam tot dit besluit met mijn ogen open en na overweging en ik blijf erbij.

Ik vraag geen verontschuldiging ervoor. Het is beter de (Egyptische) onderhandelingen te beginnen met een voorstel (voor de evacuatie) en er niet toe genoopt te worden door wanordelijkheden in de straten zodat wij tenslotte toch zullen moeten toegeven. Wij hebben nooit de dankbaarheid van de massa of het volk van Egypte gewonnen. Wij hebben grote rijkdommen geschonken aan het land, doch het gewone volk heeft er nooit van geprofiteerd. Ik geloof dat er slechts één manier is om de vereniging van Arabische landen aan onze zijde te houden en dat is op basis van vriendschap. Ik geloof niet dat men zulks met geweld kan doen. Ons prestige is thans groter in de Muslim-wereld dan gedurende vele jaren. Ik ben liever bereid te vertrouwen dan te schieten. Ik geloof niet dat die Führer-mentaliteit ons thans past" (Londen, AP 24.5).

DE EVACUATIE UIT IRAN.

Premier Quavam van Iran maakte de text bekend van een nota welke hij ontving van den Sovjet-Ambassadeur Sadchikof, waarin gezegd wordt, dat het Rode leger de evacuatie voltooide op 9 Mei „overeenkomstig het plan van het Hoofdcommando van de Caucasus" (Teheran, AP 24.5).

INSTRUCTIES AAN HUSSEIN ALA.

Prins Firouz, Minister van Propaganda, verklaarde dat Premier Quavam instructies heeft gegeven aan Ambassadeur Hussein Ala om zich in het verzoek te onthouden van het schrijven van nota's of het afleggen van verklaringen tenzij daartoe van tevoren richtlijnen te hebben gekregen van Teheran. De Iraanse Gezant in Washington heeft zijn land bij de Veiligheidsraad vertegenwoordigd (Teheran, AP 23.5).

QUAVAM OVER EVACUATIE IRAN.

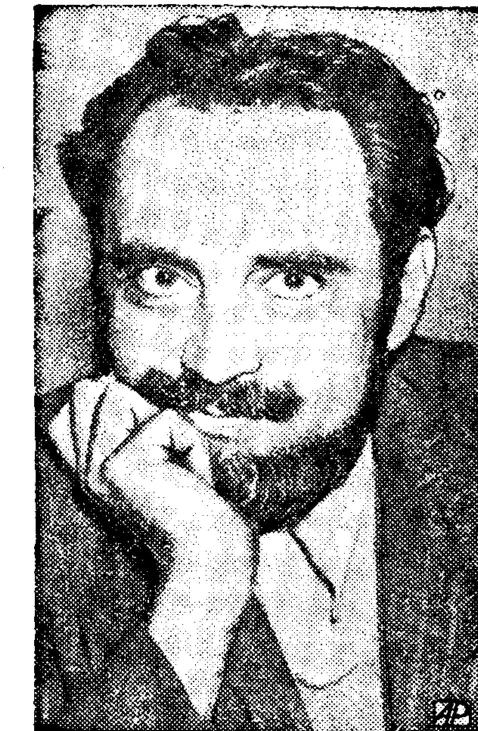
De radio van Teheran zeide, dat volgens Premier Quavam de Iraanse onderzoekingscommissie bevestigd heeft, dat Azerbeidsjan door de Sovjet-troepen is ontruimd. De radio zeide, dat de Iraanse Ambassadeur in Washington op de hoogte is gebracht van de volledige evacuatie van Iran en instructies heeft ontvangen om dit te rapporteren aan de Veiligheidsraad (Londen, AP 24.5).

VERKLARINGEN VAN PISJEVARI.

Jafar Pisjevari, de „Premier" van Azerbeidsjan, ontkende opnieuw dat de Sovjets zich inlaten met de Perzische aangelegenheden. Hij zeide, dat de commissie van de centrale regering welke onlangs een onderzoek kwam instellen naar de Russische evacuatie „volledige vrijheid kreeg om overal te gaan behalve in de gebieden welke versterkt worden. Zij reisden door het land en waren ervan overtuigd, dat het Rode leger vertrokken was. De Azerbeidsjaanse leider zeide dat er „niet één kans is op de honderd", dat de Perzen tot geweldaden zullen overgaan om hun geschillen te beslechten. „Indien zulks zou geschieden, zou het geen oorlog zijn tussen Azerbeidsjan en de centrale regering. Het zou een strijd zijn tussen de democraten en de reactionnairen over geheel Iran." Pisjevari zeide, dat in geval van gewelddaden zijn regering geen materiële hulp van enige buitenlandse regering zou aanvaarden. „Daardoor zouden wij verliezen in het oog van de wereld", beweerde hij (Tebris, AP 24.5).

PÉTIOT TERECHTGESTELD.

Dr. Marcel Pétiot, die veroordeeld werd wegens moord op 27 personen in de sensationele zaak van de Rue la Sueur tijdens de Duitse bezetting, is heden onder de guillotine gestorven in de gevangenis van La Sante. De dokter zou geld hebben gevraagd van de slachtoffers op de belofte dat hij hen zou helpen ontsnappen uit het bezette Parijs en hen dan afmaken op geraffineerde wijze.

DOKTER PETIOT†

Een groep van vijftig journalisten en fotografen werd gehouden op ongeveer honderd meter afstand van de gevangenispoort. Om 5 uur reed een vrachtwagen achteruit de hoofdpoort van de gevangenis binnen. Tien minuten later kwam hij naar buiten met een kist waarin het lijk van Pétiot geborgen was en reed weg naar de gevangenis van Ivry. Officiële mededelingen werden aangeplakt op de poort van de gevangenis waarin verklaard werd dat Pétiots executie had plaats gevonden om 5.05 uur. Pétiots advocaat René Floriot deelde aan de verslaggevers mede, dat Pétiot, toen hij gewekt werd, tot den gevangenisbewaarder zeide: „Ik weet wat dit is." Nadat hij gereed was met het schrijven van zijn brieven, merkte hij op: „Heren, ik ben de uwe." Aan de voet van de guillotine ontving hij de laatste HH. Sacramenten van den Priester „om mijn vrouw te behagen" (Parijs, AP 25.5).

NOORDAMERIKAANS CABINET VERGADERT.

In ernstige stemming riep Truman het cabinet bijeen om de spoorwegstaking te bespreken, welke hij „een staking tegen de regering en 140 millioen Noordamerikanen" noemde. Hedenmiddag om 16 uur E.S.T. zal de President voor een gezamenlijke vergadering van het Congres spreken. De President heeft een ultimatum gesteld, dat hij van plan is het leger te gebruiken teneinde de verlammende staking te breken hetzij de machinisten en het treinpersoneel tegen die tijd naar het werk zijn teruggekeerd. „De welvaart van het land staat op de eerste plaats" zeide hij (Washington, AP 25.5).

STALIN BEGROOT POOLSE KOPSTUKKEN.

De radio van Moskou zeide, dat Stalin en Molotov den President van de Poolse Nationale Raad Boleslaw Beiroet en den Voorzitter van de Ministerraad Osubka Morawski en andere Poolse hoogwaardigheidsbekleders heeft begroet op een receptie na hun aankomst te Moskou op Vrijdag (Londen, AP 24.5).

KONINGIN VOERT BESPREKINGEN.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina heeft Donderdag voor het eerst officieel een communist ontvangen, toen Zij met andere partijleiders ook het Tweede Kamerlid Wagenaar ontving. Aan de besprekingen over de vorming van een nieuw Cabinet namen deel Dr. Carl Romme (Katholieke Volkspartij), Jhr. Van der Goes van Naters (Partij van Arbeid) en J. Schouten (A.R.).

Howard Lindsay (links) en Russel Crouse (rechts) schreven het toneelstuk „State of the Union" dat de Pulitzerprijs van 1945 voor drama won. De twee toneelschrijvers nemen dezelfde pose aan als op de caricatuur aan de muur achter hen.

MOEILIJKHEDEN BIJ DE CABINETSFORMATIE.

Ook na de besprekingen, die de Koningin gevoerd heeft, blijft het een vraag, welke vorm de nieuwe Nederlandse Regering zal hebben. De voornaamste struikelblok voor een coalitie tussen Katholieke Volkspartij en Partij van de Arbeid is de oppositie van de Partij van de Arbeid tegen de rechtse vleugel van de Katholieken.

Koos Vorrink verklaarde, dat de Partij van de Arbeid tegen een coalitie is wanneer de Katholieke Volkspartij weigert het economisch hervormingsprogramma van de Partij van de Arbeid aan te nemen. In dit programma staan onder meer nationalisatie van de mijnen en nationalisatie van de Nederlandse Bank. Hij zeide er echter van overtuigd te zijn, dat de Partij van de Arbeid en de Katholieke Volkspartij kunnen samenwerken ondanks de katholieke reactionnaire vleugel. Hij verklaarde zich een tegenstander van een nationale regering.

Volgens de bladen schijnt er weinig kans te zijn, dat Romme cabinetsformateur wordt, omdat er veel verzet is van de zijde van de Partij van de Arbeid en omdat ook de Katholieken zelf de voorkeur geven aan een minder conservatieven vertegenwoordiger.

Vrijdag ontving de Koningin de heer W. H. Tilanus (C.H.) en Dr. Bierema (Partij van de Vrijheid). Ook Drs. P. R. Zandt van de Staatkundig Gereformeerde Partij werd ontvangen.

HET GEZELSCHAP VAN VAN MOOK

Dr. Hubertus J. van Mook is vergezeld door Generaal Spoor, Vice-Admiraal Pinke, Van Bijlandt, Abdoel Kadir, Willinge en Tahija naar Singapore vertrokken (Aneta).

VAN MOOK VOERT BESPREKINGEN.

Onmiddellijk na aankomst zette Dr. van Mook de besprekingen in met Lord Killearn, de Biezondere Britse Commissaris voor Zuid-Oost Azië. Deze besprekingen zijn van groot belang, daar Lord Killearn nú reeds vele werkzaamheden van Lord Mountbatten heeft overgenomen en deze laatste trouwens binnenkort vertrekt. Waarschijnlijk is de volledige terugtrekking van de Britse troepen het voornaamste onderwerp der besprekingen (Aneta).

ONDERHANDELINGEN MISLUKT.

De onderhandelingen om een einde te maken aan de stakingen, zijn Woensdag mislukt doordat de commissie van de Zeelieden-Organisatie het verzoek van de Eenheids-Vakcentrale tot hervatting der besprekingen verwierp (Den Haag, Aneta).

DE STAKING.

De Eenheids - vakcentrale heeft besloten de staking uit te breiden tot alle binnen scheepvaart en alle transportarbeiders in Nederland. Er is ook een beroep gedaan op de soldaten om de zaak van de zeelieden te steunen.

Op een vergadering te Rotterdam werd verklaard dat 445 soldaten zijn opgesloten te Vught, omdat zij geweigerd hebben schepen te lossen. Bevestiging kon hiervan nog niet worden ontvangen.

Te Rotterdam is het Noorse bananenschip Duala door vrijwilligers en soldaten gelost (Aneta).

DE COMMUNISTEN IN AMSTERDAM.

Volgens „Time" heeft 30% van het aantal kiezers in Amsterdam op 17 Mei voor de communisten gestemd.

het nieuws van vandaag

Winston Spencer Herbert Churchill heeft gisteren namens de conservatieve partij in het Lagerhuis een protest doen horen tegen de politiek van de Labour-regering om de Britse troepen terug te trekken uit Egypte. Dat is te begrijpen omdat de Conservatieven steeds de imperiale gedachte hebben gekoesterd en niemand minder dan Churchill zelf verklaarde niet geroepen te zijn om de leiding te hebben over de liquidatie van het Britse keizerrijk.

Men zal zich herinneren dat die verklaring indertijd niet al te gunstig ontvangen werd in de wereld en ook thans weer zullen weinigen buiten Engeland blij zijn met het protest der Conservatieven doch daarentegen de politiek van Bevin toejuichen. Als men immers tegen het imperialisme en expansionisme van anderen strijdt — zoals Bevin doet — kan men zich moeilijk zelf daaraan schuldig maken. Te lang hebben de Britse strijdkrachten de volken van het Middellandse Zeegebied en elders onderdrukt en belet dat zij zich zelfstandig zouden ontwikkelen.

De nieuwe koers van de Britse regering, welke gerust nagevolgd mag worden door andere mogendheden, zoekt een einde te maken aan de overheersing, beseffende dat Groot Britannië niet meer zo machtig is als vroeger en uiteindelijk niet in staat zal zijn om zijn hegemonie in grote gebieden te handhaven. Samenwerking op basis van vriendschap en niet onder miltaire bedreiging is het doel van Bevin.

In de Verenigde Staten worstelt de regering op het ogenblik met de spoorwegstaking, die het treinverkeer over het gehele land heeft lamgelegd. Men begrijpt dat dit een ramp is en niet lang zal mogen duren. President Truman beraadslaagt met zijn cabinet en zal hedenmiddag het woord voeren voor een gezamenlijke vergadering van de Senaat en het Huis van Afgevaardigden in het Congres. Reeds verklaarde hij, dat dit een staking is tegen de regering en 140 millioen Noordamerikanen en stelde hij een ultimatum aan de machinisten en het treinpersoneel.

Het is inderdaad te hopen dat de staking spoedig wordt opgeheven en liefst niet door het ingrijpen van de strijdkrachten. Immers niet alleen de 140 millioen Noordamerikanen zullen er onder lijden, doch feitelijk de gehele wereld.

De Geschiedenis in wording — XVIII

Een nieuwe Koers

Kan de wereld zich nog een oorlog veroorloven?

Toen Wereldoorlog II ten einde liep werd er een wapen gedemonstreerd, dat niet alleen twee Japanse steden in puin en as legde en duizenden levens uitdoofde, doch tevens de gemoederen van de mensheid in opstand bracht. De atoombom, klein maar machtig, was het schrikbeeld geworden, dat het denken der diplomaten beheerste en dientengevolge de politiek der grote mogendheden richtte. De mogendheid die er over beschikte — de Verenigde Staten — was allerminst gerust door de vondst. Misschien meer dan elders maakte men zich in dat land bezorgd over de eventualiteiten die er uit zouden kunnen voortspruiten. Men wist dat de andere „grote mogendheden" die het geheim niet kenden om zoveel verwoesting aan te richten en zoveel schepselen te doden, zich erop zouden toeleggen om er ook achter te komen teneinde zich achtergesteld te voelen. Dit was dan ook het geval. Men vernam berichten uit Rusland die spraken van intensieve onderzoekingen voor het ontlenen van energie aan de atoom, spionnagegevallen kwamen aan het licht in Canada waarbij lieden betrokken waren die in contact stonden met de Sovjet Unie; en aan de conferentietafels poogden de Russische vertegenwoordigers openlijk de bezitter(s) ertoe te bewegen om de geheimen te onthullen.

Met dat alles voelde de wereld zich echter minder veilig dan ooit. Koortsachtig werd gezocht naar een middel om misbruik van het machtige wapen te voorkomen. De atoombom — zo voelde men — had de weg naar de vrede versperd.

De wetenschap echter werd er niet door gestuit. Integendeel zou men kunnen zeggen dat de natuurkundigen een nieuw operatieterrein vonden.

De idee dat zij vele nieuwigheden aan de samenleving zouden kunnen schenken om het leven al dan niet te veraangenamen spoorde hen aan. De zucht naar het onbekende, doch aanlokkelijke, groeide.

Ook het verlangen om tegen de gevaren, die zij met hun vorige ontdekkingen gedaan hadden, een afweermiddel te vinden, leidde tot nieuwe onderzoekingen en experimenten.

Owee echter als een ander eveneens een verschrikkelijk wapen zou uitvinden. Zou men dan niet hulpeloos komen te staan tegenover hem? Dus gezorgd om „den ander" steeds te kunnen overbluffen.

Dezer dagen dan werd bekend dat men in de Verenigde Staten weer een nieuw wapen heeft uitgevonden dat beschouwd werd als „verschrikkelijker dan de atoombom". Di wapen is een middel om op snelle en doeltreffende wijze dodende kiemen te verspreiden. En misschien was het zelfs te verkiezen boven de atoombom! Er werden immers geen gebouwen en industrieën door verwoest. Alleen maar levende schepselen gedood!

Het is intussen duidelijk, dat met de ontwikkeling van de wetenschap en de techniek nieuwe oorlogen de neiging zouden krijgen om korter en intensiever te worden. En het is te voorzien dat uiteindelijk een limiet bereikt wordt — zo die niet reeds bereikt is — waarbij de oorlog zich inderdaad ad absurdum voert en zichzelf uitbant. De wereld zou er geen meer kunnen verdragen. Er zou immers geen overwinnaar meer zijn omdat alle partijen zouden worden weggevaagd.

Drie groepen van diplomaten.

Men zou zich afvragen of het dan geen tijd wordt dat de staatslieden werkelijk trachten om afstand te doen van de afpersingsmethoden waarmede men vroeger placht zoveel mogelijk winst te boeken voor zichzelf of zijn land. Vroeger behoefde men immers niet te vrezen dat de gekrenkte of een geïntereseerde partij op snelle en afdoende wijze represailles zou kunnen nemen, terwijl thans zulks mogelijk is door de nieuwe wapenen.

Tot nu toe wijst niets erop, dat de methoden veranderd zijn. Wij lezen dagelijks van inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van andere zwakkere landen, van de clandestiene voorziening van wapenen aan politieke medestanders in gebieden welke men het een of ander wil afdwingen, van het kapen van vissersboten van een andere mogendheid, van grensincidenten en overvallen, van kustkanonnen die op voorbijvarende oorlogsschepen schieten, van omkoperijen en het ophitsen tot stakingen en verzet. Alles gaat gewoon door als in de dagen van de dollarpolitiek en de Spaanse burgeroorlog.

Wijziging van koers is niet merkbaar.

Welke is de conclusie welke men hieruit zou moeten trekken? Twee mogelijkheden zijn er: 1) dat de diplomaten te dom zijn om gelijke tred te houden met de wetenschappelijke ontwikkeling en zich daarnaar te richten, of 2) dat zij speculeren op de angst hunner tegenstanders voor een nieuwe oorlog en daaruit profijt trekken.

Het kan natuurlijk zijn dat er diplomaten zijn die onder het eerste gerekend moeten worden terwijl weer anderen onder het tweede vallen. Dan zijn er zeker ook diplomaten die wijs genoeg zijn om te begrijpen dat het beste is anderen niet te provoceren en zelf verdraagzaam te zijn. Van de laatsten zijn er jammer genoeg maar weinig, doch de drie groepen die wij hierboven noemden maken dat er geen eensgezind streven is in de wereld en er voortdurend wrijvingen ontstaan welke niet door conferenties opgeheven worden.

Het is in ieder geval een gelukkig verschijnsel, dat in de Verenigde Staten, het land waar tot nu toe de gevaarlijkste der

nieuwe wapenen zijn uitgevonden, een ernstig verantwoordelijkheidsgevoel bestaat en men zelfs wars begint te worden van de machtspolitiek die wij hierboven signaleerden.

Zo gaf de Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken James F. Byrnes in een radiorede te kennen, dat hij eventueel de vredesverdragen zou brengen voor de Verenigde Landen, hiermede risquerend dat de Sovjet Unie zich zou afscheiden van het Westen.

President Truman zelf zeide een week of wat geleden bij de aanvaarding van een eredoctoraat in de Fordham Universiteit te New York, dat er geen enkel wereldprobleem is dat niet kan worden opgelost indien aangevat in de geest van de Bergrede. Ook waarschuwde de President, dat in deze atomaire eeuw wij samen moeten werken en leven met al onze medemensen indien wij zelf willen blijven werken en leven. Het is te hopen dat dit woord van den Noordamerikaansen President weerklank moge vinden bij andere verantwoordelijke leiders die tot nu toe te kortzichtig zijn geweest of te veel hebben gespeculeerd op de angst van anderen. Men worde er zich van bewust, dat, hoezeer men zichzelf ook kan bedwingen, het altijd moeilijker is de daden van anderen te bepalen.

CURAÇAO

DE KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ EN HR. MS. BELOFTE.

Charles Debrot, Voorzitter van de Curaçaose Katholieke Partij, mocht heden het volgende telegram van Prof. Mr. Carl P. M. Romme ontvangen:

„Hartelijk dank voor gelukwensen. Gelet op urgentie program staat volledige inlossing Koninklijke belofte December 1942 voorop in belangstelling van Katholieke Kamerfractie.

Romme, Voorzitter Katholieke Kamerfractie
Albering, Secretaris Katholieke Volkspartij"

BIJNA EEN AANVARING.

Vanmorgen om 7 uur stoomde de Ariston, een zilverkleurig tankschip met een omega op de pijp, de St. Annabaai binnen, toen geraas van de ankerkettingen plotseling aan de omgeving bekend maakte, dat het weer mis was. Ditmaal ging het met volle vaart op het Gouvernementshuis af in de boude veronderstelling deszelfs bewoners in de slaap te verrassen, niet wetende dat het daar vroeg dag is. Nieuwsgierige gezichten zagen dan ook al spoedig toe, doch de ramp was voorbij want vlak bij de wal kwam het schip tot stilstand. Honderden die op de pleinen aan beide zijden van de haven waren, stroomden toe. Of er kabels geraakt zijn geloven wij niet, maar ditmaal bestond de schade voor de Gasmaatschappij uit het feit, dat het personeel met een voorbeeldige saamhorigheid als een man naar buiten stroomde en voorlopig op de kade ging staan kijken.

Na een half uurtje wist men het schip, dat geen grond geraakt had, weer op dreef te krijgen.

GOUVERNEUR ONTVANGT

Na afloop van de lezing van Professor Heringa in het Cultuurcentrum, die bijgewoond werd door Mevrouw Kasteel, ontving Zijne Excellentie de Gouverneur Professor Heringa ten Gouvernementshuize. Mede aanwezig waren: Dr. Chris. Engels en Mevrouw Engels, Ir. Gé Schoorl en Mevrouw Schoorl, de heer en mevrouw S. A. L. Maduro, Pater E. P. Möhlmann O.P. en mevrouw de weduwe Hartz en Dokter en mevrouw Hartz.

IN 2 DAGEN NAAR AMSTERDAM.

De Postdirecteur schrijft ons:

„Hierbij heb ik de eer u mede te delen, dat met ingang van 8 Juni 1946, de sluiting van de luchtpost naar Nederland met de K.L.M. vliegtuigen gesteld wordt op elke Zaterdag om 15 uur.

Het vliegtuig vertrekt dezelfde avond en is Maandagmiddag om 12.10 in Amsterdam. De post is dus in twee dagen in Nederland.

Ik moge van deze gelegenheid gebruik maken om uwe bemiddeling in te roepen om het publiek te vragen zijn brieven tijdig te posten, teneinde ophoping van correspondentie op het laatste ogenblik te voorkomen. Dit is van belang voor een goede uitvoering van de postdienst".

GOUVERNEUR ONTVANGT GEZANT.

De nieuwbenoemde Belgische gezant te Caracas, de heer T. J. Clement is Vrijdagmorgen om 11 uur door Zijne Excellentie de Gouverneur ontvangen. De heer Clement, die op doorreis was naar Venezuela werd vergezeld door den Belgischen Consul den heer René Moreno.

PADVINDERIJ.

Morgen om 14.30 uur wedstrijden op Janwhe van alle padvindersgroepen ter gelegenheid van Sint Jorisdag.

„HORIZON".

Naast het Schild, welks herverschijning wij vroeger reeds meldden, is ook het Gereformeerde apologetische tijdschrift „Horizon" weer verschenen.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Aruba — Curaçao.

23 Mei: Ernesto R. Vargas, Cecil Drake, Pedro C. Bentura, Edith C. Philips, Cineste Amaya, Genoveva Chang, J. M. Eman, Leo Tersol, Emmanuel Poliszi, Jan Dirk Arends, Maarten van Warelen, M. Hoekstra, Agnes Conquet, René da Costa, Gerda van Maastricht, A. A. de Jongh, Isabella P. Schoop.

Curaçao — Bonaire.

23 Mei: Magdalena van Eyck, Julio C. Herrera, Natividad Thielman, Elenita, Frida en Rudy Hart; Rosalinda Keller, Frater Goudefried, M. Herkavalk, E. van der Kuyp.

Cuba — Curaçao.

23 Mei: Engelbar L. van Zuylen.

Curaçao — La Guayra.

24 Mei: Isabel de en Maria T. Martinez; Felipe Casanova Tovar, Ana Christina S. de Padron, Hilda de en Srnesto Fushelerger M.

Curaçao — Maracaibo.

23 Mei: Sydney Gothard, John A. Blakslee.

Maracaibo — Curaçao.

23 Mei: Herz L. en Dora Cheis; Antonio Boscan Rubio.

Missie Nieuws

MGR. BERTOLI VERPLAATST.

Mgr. Paolo Bertoli, zaakgelastigde van de Heilige Stoel te Port-au-Prince, is overgeplaatst naar de Nuntiatuur te Bern, waar hij als Raadsheer is aangesteld.

Tot Nuntius in Port-au-Prince en Ciudad Trujillo is benoemd Mgr Alfredo Pacini,die momenteel raadsheer aan de Nuntiatuur te Parijs is.

Mgr. Pacini is benoemd tot titulair aartsbisschop van Germia (in Galacië, thans Turkije, huidige naam Jurme). Tevens werd aan de Nuntiatuur te Port-au-Prince als Raadsheer benoemd Mgr. Luigi Punzolo, die tot nu toe in verschillende functies te Rome werkzaam was, o.a. als substituut-notaris bij het H. Officie, als lid van de speciale dispensatie-commissie inzake gesloten maar niet-voltooide huwelijken. Mgr. Punzolo, die uit Pozzuoli komt waar St. Paulus bij zijn reis naar Rome landde, is sedert 1939 Geheim Kamerheer.

SPORT

GOUVERNEUR WENST C.V.B. GELUK.

Donderdagavond heeft Kapitein E. van de Laarschot, Adjudant van Zijne Excellentie den Gouverneur, namens de Landvoogd de jubilerende C.V.B. geluk gewenst tijdens de receptie, die in de club J.P.F. plaats had.

WELKOM ARUBANEN.

In drie groepen zullen de Arubaanse voetballers op Curaçao aankomen. Heden in de loop van de morgen wordt de eerste groep per vliegtuig verwacht. Dan volgt de tweede groep in namiddag en de derde morgenochtend. Het is te hopen, dat zij niettemin morgenmiddag fit en wel tegen Curaçao kunnen uitkomen. Wij wensen onze Arubaanse jongens een prettig verblijf toe op Curaçao en veel succes.

WEDSTRIJDEN WORDEN UITGEZONDEN.

Naar men ons mededeelt zullen al de voetbalwedstrijden van het interlandentournooi door de Curom worden uitgezonden.

DE HEER EN MEVROUW
R. A. LASTEN - RAVEN
geven na dank aan God kennis van de geboorte van hun zoontje
Gerald Albert Anthony
Sanatorium, 25 Mei 1946.

Het defilé van morgen wordt echter niet uitgezonden. Een kwartier vóór de aanvang van de wedstrijd zal de radio te beluisteren zijn op de gewone golflengte. Dat zal morgen dus zijn omstreeks half vijf en op de andere dagen omstreeks kwart over vier.

K.S.C.

Morgen 10.— Voetbal, Dosko — Mobilia; Softbal: Caracas — Los Diablos.

ARUBA

HET AUTO - ONGELUK VAN 16 MEI.

In aansluiting op het bericht van onzen Arubaansen correspondent betreffende het autoongeluk op 16 Mei jl. op de weg Santa Cruz-Oranjestad, vernemen wij van bevoegde zijde nog dat bij het onderzoek is komen vast te staan, dat het ongeluk op een recht stuk weg plaats vond. Ook bleek bij het onderzoek dat de militaire vrachtwagen, die in tegenstelling tot wat onze correspondent schreef, aan alle voorschriften blijkt te voldoen aan de rechterkant van de weg reed. Ook is komen vast te staan dat de La Salle waarin twee Surinamers zaten met zeer grote snelheid midden op de weg reed. Hoewel de officiële schuldvraag nog niet is opgelost, blijkt uit dit onderzoek toch wel dat de militaire wagen in elk geval niet zo reed als men bij lezing uit het bericht van Maandag zou opmaken.

POLITIE - BERICHTEN.

Het verdwenen paspoort.

Door de patrouille werd geconstateerd, dat voor het Shanghai Restaurant een volksoploop plaats had. Ter plaatse bleek dat de manspersoon genaamd A.G. iets in zijn achterzak stak. Bij onderzoek bleek dit een paspoort te zijn van een dronken zeeman, die voor voornoemd restaurant lag te slapen. A.G. is overgegeven aan de Recherche.

De vechtpartij.

Door de politie werd een vechtpartij geconstateerd voor het Shanghai Restaurant tussen L.C. L. en R.W. De vechtpartij is gestopt en beiden zijn proces-verbaal aangezegd.

De vechtersbazen gescheiden.

Door de politie werd een vechtpartij geconstateerd voor het hotel Hija del Dia. De vechtersbazen zijn van elkander gescheiden, waarbij bleek dat een van hen in kenlijke staat van dronkenschap verkeerde. Hij is ter ontnuchtering ingesloten.

Wilde auto stelen.

Aan de wacht kwam de manspersoon V.H., die aangifte deed, dat een manspersoon zijn auto, welke voor zijn huis geparkeerd stond, wilde stelen. H. was echter wakker geworden door het geluid van de startmotor. Hij was naar buiten gegaan en zag een manspersoon uit zijn auto stappen en weglopen. Hij werd door H. gegrepen en overgebracht naar de politiewacht, waar hij voor onderzoek in bewaring is gesteld. H. is voor het doen van aangifte naar de recherche verwezen.

Wilden film zien.

Door den pastoor van Savaneta werd assistentie verzocht, daar enige manspersonen een filmvoorstelling aldaar verstoorden. Bij aankomst van de politie bleek dat enige personen hadden geprobeerd om de ramen open te breken om ook een kijkje te nemen. Bij aankomst van de politie waren deze personen reeds verdwenen.

Dreigende zeelieden.

Door de politiepatrouille werd een zeeman aangehouden, die met een dolkmes een der publieke vrouwen bij het hotel Hija del Dia had bedreigd. Een andere zeeman trachtte de politie hierin te belemmeren. Beide zeelieden zijn overgebracht naar de politiewacht, waar zij een transactie boeten hebben betaald. Zij zijn daarna overgebracht naar hun schip, dat dezelfde avond moest uitvaren.

Hij lag te slapen.

Door de politie werd een manspersoon, die op de openbare weg lag te slapen en onder de invloed van sterke drank verkeerde, overgebracht naar de politiewacht. Deze manspersoon bleek doofstom te zijn en is voor eigen veiligheid in bewaring gesteld.

De vrouw met het broodmes.

Van Poort I af werd assistentie verzocht voor een vrouwspersoon, die bedreigd was geworden door twee manspersonen. Bij aankomst van de politie verklaarde zij geen politiehulp nodig te hebben en dat zij het zelf wel op zou knappen. Zij is door de patrouille overgebracht naar haar woning en aangemaand zich rustig te gedragen. Even later werd van Poort I af wederom assistentie verzocht voor dezelfde vrouw die nu met een groot broodmes over de weg liep. Zij is wederom door de patrouille naar haar woning gebracht en aangezegd niet meer haar woning te verlaten die nacht daar zij anders in verzekerde bewaring zou worden gesteld.

Een lekke band en een deukje.

Aan de wacht werd gemeld, dat een kleine aanrijding plaats had bij de Aruba Trading Company. Bij onderzoek bleek dat een vrachtwagen 2320-A bij het maken van de bocht door het natte wegdek slipte en tegen de voorzijde van pick-up 2219-A aanreed. De pick-up kreeg hierdoor een lekke band en een deukje in het spatscherm. De schade is na onderling overleg geregeld.

Ingebroken.

Door de manspersoon K. wonende in de Bernardstraat gemeld dat er ingebroken in zijn woning. De zaak is verder door de recherche in onderzoek.

In verband met de opening van het voetbaltournooi op a.s. Zondag, wordt het volgende onder de aandacht gebracht van het publiek.

De deelnemers aan het defilé worden verzocht uiterlijk 2.30 nm. buiten het Stadion aan de Noordzijde te verzamelen (tegenovert het K.S.C. terrein).

De ingangen zijn als volgt:
Gereserveerde Tribune A. (voorverkoop)
Groote poort aan de Oostzijde van het Stadion
Gereserveerde Tribune B. (voorverkoop)
Groote poort aan de Westzijde van het Stadion
Tribune voorverkoop.
Groote poort aan de Oostzijne van het Stadion
Zij-tribunes voorverkoop
ingang naast het tweede kaartverkoploket aan de Oostzijde van het Stadion.
Houders van seizoen- en vrije toegangskaarten
groote poort aan de Oostzijde van het Stadion.
(Deze personen hebben recht op de voor-tribunes)

ALLE KAARTVERKOOP LOKETTEN EN INGANGEN ZIJN BEHOORLIJK VOORZIEN VAN AANDUIDINGEN, TERWIJL VOORTREKKERS EN COMMISSIE-LEDEN EEN EN ANDER ZULLEN TOELICHTEN.

Het publiek wordt beleefd verzocht niet voor de voor-tribunes te gaan staan, en van alle kaart loketten gebruik te maken, teneinde opeenhopingen te voorkomen.

Gedurende de wedstrijd en tijdens de rust is het verboden voor de tribunes heen en weer te lopen. De personen op de tribunes ten westen van de eere-loge moeten zich bedienen van de bar aan de westzijde van de tribune die open zal zijn, terwijl de personen die aan de andere zijde van de eere-loge zitten, de bar aan de oostelijke zijde van de tribune moeten gebruiken.

HET PUBLIEK WORDT BELEEFD VERZOCHT MEDE TE WERKEN OPDAT EEN EN ANDER VLOT MAG VERLOOPEN EN DE AANDUIDINGEN VAN DE PERSONEN DIE AANGEWEZEN ZIJN MET DE LEIDING OP HET STADION NA TE VOLGEN.

VOOR DE DEELNEMERS AAN HET DEFILE ZIJN PLAATSEN GERESERVEERD NAAST DE ZIJ-TRIBUNES AAN DE WESTZIJDE VAN HET STADION.

Adv.

Import zonder Export

Wat zijn: deviezen en valuta ?

...tse zijde is afkomstig ...king „Exporteren of ...Nu kan men weinig in... ...zijn geweest met allerlei ...vattingen, maar de be... ...gzin baseerde zich in ...en zeer oude economi... ...heid, nl. dat wie niet ..., ook niet kan importe... ...nu, een land, dat zich ...n van allerlei levensbe... ...len niet zelf kan bedrui... ...plicht, het ontbrekende ...ren. En deze verplich... ...hem dan tevens, als ...van de medaille, voor ...e verplichting: exporte... ...vloeit immers zeer be... ...voort uit de omstandig... ...de ingevoerde goede... ...taald moeten worden. ..., die betaling zal moe... ...eden op zodanige wijze, ...xporterende land daar... ...heeft.

...ns een voorbeeld noe... ...land A heeft behoefte ...alde levensbenodigdhe... ...e geleverd worden door ...B. A moet dus nu aan ...i. Wanneer A dit zou ...en in de munt van A, ...artegen bezwaar maken, ...voor het verschuldigde ...oederen kan ontvangen, ...schikbaar en B nodig ...aaruit volgt dus direct, ...oet exporteren (in goe... ...ensten of goud, hetgeen ...zin hetzelfde is).

...practijk behoeven deze ...s echter niet steeds ...ks te geschieden. Het ...ogelijk, dat A aan B le... ...oor gelijke waarde aan ...a C weer voor gelijke ...n A levert. Op deze ma... ...den dan de verschillen... ...en verrekend. De eerste vorm van handelsverkeer noemt men „bilateraal", de andere „multilateraal". Deze woorden zou men kunnen vertalen met „tweezijdig" en „meerzijdig".

In de economie geldt het dusals beginsel dat wie wil importeren, ook moet exporteren. En daar Duitsland moest importeren — daar het zichzelf niet geheel kon bedruipen (al werd daarnaar gestreefd) — moest het ook exporteren, indien het tenminste als land of volk niet wilde sterven.

Wij ook!

Ons goede land staat voor hetzelfde probleem. Wij hebben voor onszelf niet genoeg graan om van te leven, niet voldoende staal voor onze nijverheid, enzovoorts. Wij moeten granen en ertsen in het buitenland kopen en in de practijk betalen met goederen, die het verkopend land kan gebruiken. Daaruit is het te verklaren, dat, ofschoon wij momenteel zelf zeker niet dik in de steenkolen (cokes), aardappelen, kaas en dergelijke zitten, wij toch zoveel als wij maar kunnen, moeten exporteren, omdat anders geen land ter wereld ons wil helpen aan graan, ertsen, maar ook bijv. leer voor onze schoenen, glas voor onze gebroken vensters enz. Wij zouden in bepaald opzicht moeten sterven, indien wij niet exporteerden.

In het bilaterale handelsverkeer is het in theorie eenvoudig, te geraken tot goederenruil. Men kan, min of meer theoretisch zeggen: Wij hebben voor een bepaalde waarde aan glas nodig en daarvoor leveren wij een bepaalde waarde aardappelen. Maar aangezien het handelsverkeer in werkelijkheid zeer ingewikkeld is, zal de ontvanger van geleverde goederen per wissel plegen te betalen. In het bovengeschetste geval krijgt land A dus voor rekening van land A een wissel in het geld van A (in buitenlands geld derhalve) ter beschikking, hetgeen erop neerkomt, dat A op zich heeft genomen, dat bedrag te betalen. B kan nu met die vordering-op-A in het algemeen in A kopen, wat hij graag wil hebben. Hij kan ook de wissel overdoen aan het land C (bijv. in ruil voor goederen) en C kan dan van A kopen, hetgeen hij begeert tot de waarde van die wissel. Deze wissel, die in het goederenverkeer het gebruikelijke betaalmiddel vormt, is nu in beginsel het beroemde „devies". Wanneer men dus spreekt over „deviezen", dan zou men daarmede moeten bedoelen: buitenlandse wissels.

„Onzichtbare" export.

Behalve „zichtbare" export (van goederen dus) bestaat echter ook nog een „onzichtbare" export. Wanneer vreemdelingen bv. ons land bezoeken, zullen zij, hetzij in de hotels e.d. zelve, hetzij aan een wisselkantoor, waar zij hun buitenlands geld wisselen, betalen in buitenlands geld. Nu behoort naar de letter „geld" niet tot de deviezen (men noemt dat officieel en met een mooi woord „valuta"). Maar in wezen heeft er eigenlijk hetzelfde plaats bij het ontvangen van valuta als bij het ter beschikking krijgen over deviezen. Men kan er, populair gezegd, in het desbetreffende land iets voor kopen. Daaruit volgt dus weer, dat vreemdelingenverkeer eenzelfde effect heeft als export. Vandaar, dat men dit wel „onzichtbare" export noemt. Onder de onzichtbare export valt bijv. ook het verlenen van diensten. Wanneer de koopvaardij van land A een lading vervoert naar het land B en voor rekening van dat land B, dan betaalt B daarvoor (waarschijnlijk in valuta), maar A kan alweer voor die valuta bij B „kopen", zodat men ook in dit geval kan spreken van een „onzichtbare" export.

Ziehier dus in het kort en populair verteld, wat men bedoelt met de woorden „valuta" en „deviezen". Ten aanzien van het woord „deviezen" heeft echter in de laatste tijd een zodanige begripsverruiming haar intocht gedaan, dat men tegenwoordig (in het spraakgebruik) onder deviezen ook wel rangschikt alle betaalmiddelen zelfs in de ruimste zin, dus ook ook wel effecten, diamanten, bankpapier enz. Dit is bijv. veroorzaakt door de omstandigheid, dat in tijden van bepaalde moeilijkheden een land toezicht ging houden op de uitvoer van deviezen (en andere betaalmiddelen) en men dit aanduidde met het woord „deviezencontrôle" (met name is het Duitse woord „Devisenüberwachung" zeer bekend geworden). En deze aanduiding heeft medegewerkt tot begripsverruiming van het woord „deviezen", dat in feite echter alleen het equivalent is voor „wissels in het buitenlands betaalmiddel uitgedrukt".

Het is — vooral in deze tijd — wel eens niet mogelijk, dat een land vrijwel tegelijkertijd exporteert in de mate als het wil importeren. Het land, dat zulk een grotere import levert, kan dan een crediet of lening verstrekken, waarmede de feitelijk leverende firma's worden betaald. Het leverende land behoudt dan echter de vordering ter zake van de leveranties in de vorm van die lening of dat crediet plus de daarop verschuldigde renten, welke vordering alleen gedelgd kan worden door betaling in „deviezen" (nu in de ruimere zin genomen) die, daar ze in het merendeel der gevallen toch tenslotte moeten worden verkregen uit export, het schuldenaar-land toch weer later nopen te exporteren. De oude waarheid blijft dus van kracht: „Geen import zonder export".

PRINSELIJK GEZIN KEERT TERUG.

Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard zijn Donderdag naar Genève vertrokken, teneinde van daar per vliegtuig naar Nederland weer te keren (Aneta).

MULTILATERALE OVEREENKOMSTEN.

F. H. Copes van Hasselt heeft voorgesteld de verwarrende bilaterale verdragen, die er nu op het gebied van burger-luchtvaart gesloten zijn, te vervangen door multi-laterale overeenkomsten.

Prof. Heringa dankt Curaçao.

Het Nederlands Studentensanatorium.

Voor de Curom hield Prof. Dr. Gerrit C. Heringa uit Amsterdam de volgende dankrede voor Sanocs geschenk van een kwart millioen voor de Nederlandse Studentensanatoria:

Door de radio te mogen spreken tot u, landgenoten van Curaçao, Bonaire en Bovenwindse Eilanden, is me een groot voorrecht, omdat mij hierin de gelegenheid gegeven wordt uiting te geven aan mijn diepgevoelde dankbaarheid voor het grote, edelmoedige geschenk, dat ik heb mogen in ontvangst nemen: het geschenk van SANOC aan het Nederlands studentensanatorium. Ik weet, hoe gij allen met grote vrijgevigheid en toewijding aan het bijeenbrengen van dit geschenk hebt bijgedragen. De waarde ervan is voor ons in Nederland des te groter, omdat we weten, dat, wat ik meebreng, ook en in het biezonder de betekenis heeft van symptoom en symbool van geestelijke verbondenheid tussen u en Nederland.

Artikel 2 van de stichtingsacte van de stichting Het Nederlands Studentensanatorium vermeldt als nevendoel: „De Stichting moge de herinnering levendig houden aan en blijvende erkentelijkheid tonen voor de standvastige en moedige houding van den Nederlandsen student gedurende de Duitse bezetting, waar het gold de verdediging van de geestelijke vrijheid van ons Hoger Onderwijs en daarmee die van het gehele Nederlandse volk."

Dat thans van dat deel van het Nederlands gemenebest, waar alleen onze vlag in vrijheid heeft mogen blijven wapperen, en vanwaar met vertrouwen en noeste vlijt aan onze bevrijding is medegewerkt, deze schenking komt als deel van deze hulde aan onze wakkere jongens en meisjes, die in de oorlog de moed, het doorzicht en de volharding van volwassen mannen en vrouwen hebben getoond, vervult me met grote vreugde. Van uw gift zal bij het tegen September met een eerste gebouw met 25 bedden te openen sanatorium een paviljoen van 40 bedden kunnen worden bijgebouwd. Dit paviljoen zal de naam Curaçao dragen.

Kunt u begrijpen, dat ik behoefte gevoel u in grote trekken een overzicht te geven van de rol, die de studenten in het Nederlands verzet hebben vervuld? Er zijn zo enkele feiten uit de geschiedenis, waaraan de eer te beurt valt uit de officiële annalen over te gaan in de schoolboekjes en zo via de belangstelling van de jeugd overgeleverd te worden van geslacht op geslacht. Of dit beschoren zal zijn aan het studentenverzet, weet ik natuurlijk niet, maar verdiend zou zijn een dergelijke vermelding: „De studenten redden de vrijheid van het H.O." Ik noem u de feiten in vogelvlucht:

October 1940 reeds verschijnt gestencild, het eerste nummer van het illegale studentenblad „De Geus", dat opwekt tot verzetshouding.

November 1940 reageren studenten te Delft en Leiden, wel bijkans de eerste daad van openlijk verzet, met proteststaking tegen het ontslag van Joodse hoogleraren.

Eind 1941, begin 1942 zijn studenten, vooral weder te Delft, betrokken bij actieve satobagedaden (het tot zinken brengen van een Duitse torpedoboot).

Bij het eerste grote monsterproces, het zg. proces van de 72, vallen naast twee professoren, vele studenten.

In de zomer van 1942 komt de eigen landelijke studentenverzetsorganisatie tot stand. Pogingen om hierbij samenwerking te krijgen met hoogleraren hebben voorlopig weinig succes.

November 1942 verschijnt het eerste gedrukte nummer van „De Geus".

December 1942 deelt de verraderlijke secretaris-generaal Van Dam mede, dat 6 à 8000 studenten tewerk gesteld zullen worden in Duitsland. De rectores magnifici der universiteiten protesteren. Alleen die van de V.U. te Amsterdam voegt hierbij een daad: Hij stuurt de studenten naar huis. De rectores der rijksuniversiteiten en van de G.U. voorkomen proteststaking door vervroeging van de kerstvacantie. Als begin Januari 1943 Van Dam mededeelt, dat het tewerkstellingsplan van de baan is, en dit met onbegrijpelijke en weinig flinke volgzaamheid door de Rectores aan de studenten wordt doorgegeven, komen dezen na de kerstvacantie in grote getale terug op college. Het blijkt een valstrik, typisch staal van Duitse trouweloosheid.

6 Februari: Met de moordaanslag op Generaal Seyffart, den N.S.B.-er als voorwendsel vinden op colleges en in laboratoria razzia's op studenten plaats. Enkelen weten te ontsnappen, maar honderden worden gegrepen en naar Vugt gestuurd. Protesten en pogingen tot interventie van hoogleraren blijken vruchteloos.

Een maand later komt, tevens als eerste machtsuiting van Mussert de nieuwe verordening van Seyss Inquart en Van Dam: Ieder student, die zijn studie wil voortzetten, moet een zogenaamde loyaliteitsverklaring ondertekenen, waarin staat, dat hij niets tegen Duitsland zal ondernemen en gehoorzamen zal aan de Duitse verordening; voorts, dat hij bereid is na beëindiging van zijn studie een jaar zijn vak in Duitsland te oefenen. In alle universiteitssteden komt de organisatie der studenten in actie tegen het tekenen.

De vrijheid van het hoogonderwijs is in gevaar; hoever de plannen tot nazifisering gaan, blijkt duidelijk uit de publicaties van het nazistische studentenfront. Hard is er gewerkt. Het gelukt niet zonder moeite de grote massa der studenten te overtuigen van de waarde ener principiële houding.

Helaas staat men hier veelal tegenover een andersgerichte houding der hoogleraren. Het resultaat is dat 80% der studenten de onderbreking der studie en de risico's van het verzet kiest boven de studie aan een geknechte universiteit.

Eind April 1943 verscherping van de algemene toestand: terugroeping van het leger in krijgsgevangenschap, invoering van het standrecht. Oproep van Rauter tot alle niet-tekenaars zich te melden voor werk in Duitsland; deze oproep ging vergezeld van krasse bedreigingen (persoonsstraffen en onteigening van bezittingen) aan ouders en eventuele onderdakgevers. De strengheid dezer bedreigingen bracht vele studenten in een gewetensconflict. Het waren niet de slechtsten, die het als een plicht zagen, vooropgesteld de onaanvaardbaarheid van het verder studeren liever zelf de ellende van de deportatie te dragen dan de gevolgen van hun houding op ouders of anderen neer te laten komen. De verzetsleiding der studenten aanvaardde het standpunt, als estaphette uitgegeven: liever, al saboterend, lichaamlijke dwangarbeid in Duitsland dan herblijvend studeren aan een geknechte universiteit en bijdragen tot de geestelijke verwording van ons hoger onderwijs.

3800 Studenten meldden zich. 6000 à 7000 duiken over het gehele land verspreid onder. Het studentencontact wordt gereorganiseerd en ingericht op het systematisch onderhouden van verbindingen met de onderduikelingen. Tegelijkertijd wordt met medewerking van docenten en assistenten in en buiten de universiteitsteden zwart onderwijs en zwarte examens ingericht. De vaderlandse opzet van het studentenverzet wordt verbreed. Een aparte organisatie wordt opgezet om met valse papieren de studenten uit Duitsland te laten terugkeren.

Op den duur vloeit dit uit tot de zg. persoonsbewijs-vervalsingcentrale, welker hulp zelfs door de Engelse geheime dienst wordt ingeroepen en welker bedrijf zich allengs over het gehele Nederlandse volk uitbreidt. Hetzelfde geldt voor de onderduikcentrale.

Dat in latere phase van de oorlog toen de Duitsers in grote massa's de mannen voor dwangarbeid naar Duitsland stuurden, de onderduik-techniek tot zo een grote volmaakteid is gekomen, is in eerste aanleg aan het baanbrekend initiatief der studenten te danken.

Dank zij deze organisaties, dank zij ook de persoonlijke moed van veel studenten, die zich in Duitsland waagden om hun vrienden moed in te spreken en de weg tot bevrijding te wijzen — hierbij mag ook de naam van den helaas kortelings overleden Amsterdamsen Hoogleraar van de V.U. Oranje niet worden vergeten, is het mogelijk geweest, dat meer dan de helft van de naar Duitsland gevoerde studenten clandestien, zij het onder groot gevaar en ontberingen, voortijdig uit Duitsland terugkwam.

Vele studenten ook sluiten zich aan bij knokploegen (k.p.) en dienen met het wapen in de hand het vaderland bij overvallen op distributiekantoren, bij vernietiging van bevolkingsregisters en bij het bevrijden van gevangenen.

Midden 1944 komt eindelijk op aandringen van het studentenverzet ook een landelijke vereniging van hoogleraren tot stand. In samenwerking hiermede wordt overleg opgezet voor opbouw na de oorlog. Dat op het ogenblik aan alle universiteiten en hogescholen krachtig gewerkt wordt aan reorganisatie van studentenleven en aan de bevordering van studie en sociaal belang, is voor het grootste gedeelte aan het initiatief van studenten uit de verzetskernen te danken. Wie van dichtbij contact heeft met de studenten, ervaart dat de bezettingstijd naast veel ellende en verdriet ook geestelijke waarden tot ontwikkeling heeft gebracht.

Tot de grote verliesposten die op rekening komen van de bezettingstijd, behoort de grote schade aan de volksgezondheid. Dat de studenten aan de algemene verhoging van het tuberculosecijfer na verhouding bijdragen, is gegeven de ontberingen, waaraan zovelen van hen hebben bloot gestaan geen wonder. Het aantal tuberculoselijders onder hen bedroeg voor de oorlog omstreeks 1%, een cijfer, dat ongeveer tweemaal zo hoog is als dat voor overeenkomstig leeftijdsgroepen van de rest der bevolking). Thans na de oorlog moeten na schatting ten minste 2½% der studenten voor tuberculose verpleegd worden.

Deze zieke studenten de verpleging te geven, die zij behoeven is het hoofddoel der stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium. Daarbij is het de bedoeling dit sanatorium zodanig in te richten, dat den herstellenden patiënten zo spoedig als de behandelende arts dit toelaatbaar acht de gelegenheid te bieden hun studie te hervatten en voort te zetten. Wie gesproken heeft met studenten, die verpleegd werden in een gewoon sanatorium, weet, hoe zwaar het hen valt gescheiden te zijn van hun studieboeken en hoe de zorg voor hun toekomst de kwelling van de lange rustkuur en van het besef van ziek zijn vergroot. Daarbij ieder modern sanatorium kent de werkterapie waarbij den patiënten gelegenheid geboden wordt door handenarbeid zich geleidelijk weer aan het actieve leven te gewennen en hun zelfvertrouwen als gezonde mensen terug te winnen, maar geen sanatorium biedt een student de rust de hulpmiddelen en het onderwijs, die hij voor zijn werk behoeft. Hem dit alles te verschaffen zal het doel zijn van het Studenten Sanatorium. Ons voorbeeld is de schepping van Dr. Vauthiers te Leysin bij Génève. Hier komen docenten uit alle Zwitserse universiteiten collectief en individueel les geven. Hier is een grote bibliotheek en bestaat mogelijkheid voor het vervaardigen en bestuderen van microsposische praeparaten.

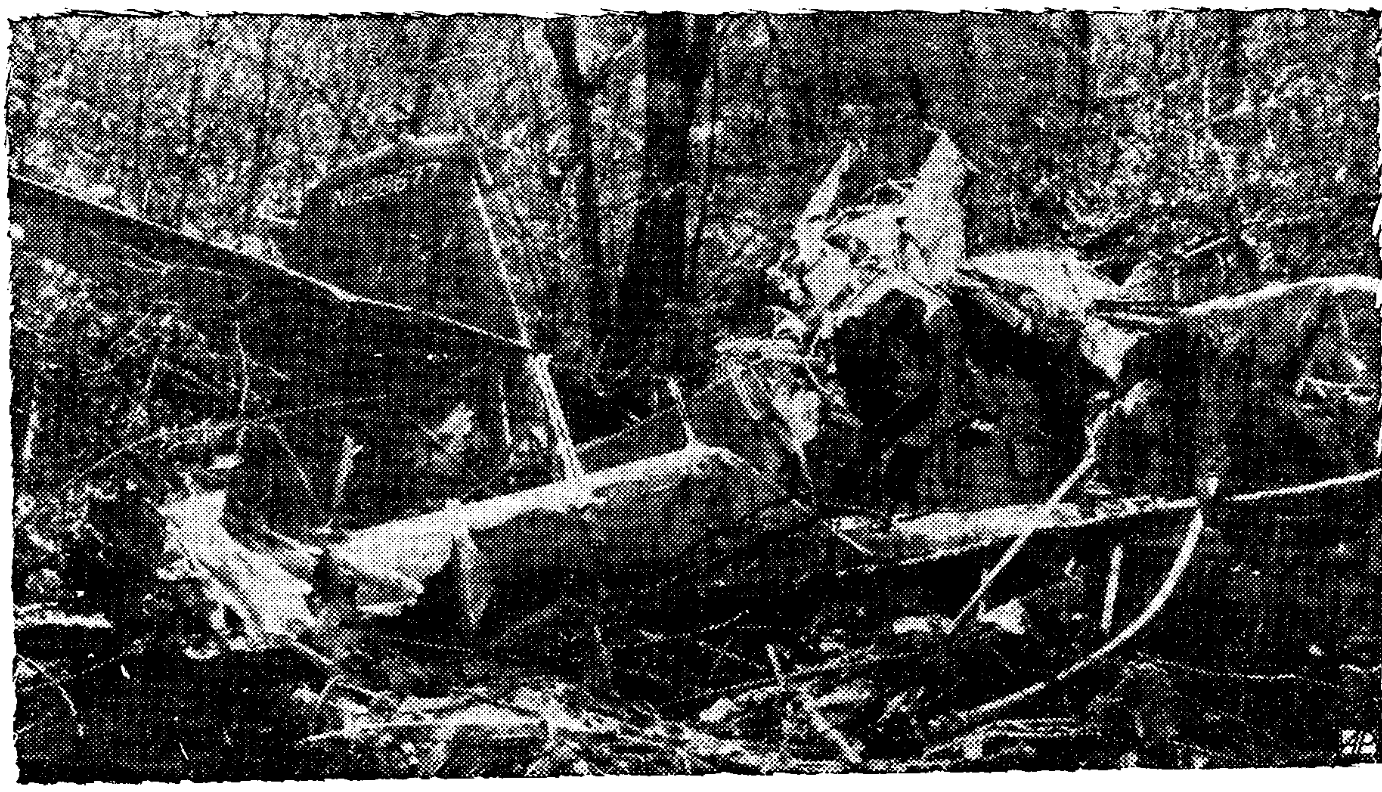
In de 20 jaar van zijn bestaan werden in dit sanatorium 600 examens en 300 theses voorbereid. Naast dit alles is het culturele leven in het sanatorium verzorgd door een reeks van voordrachten en concerten, die de op-zijnde patiënten in gehoorzaal en de bedlegerigen per koptelephoon kunnen genieten. Naar de getuigenis van Dr. Vauthiers en ná wat ikzelf bij monde van verpleegden en oud-verpleegden heb ervaren, leeft in dit sanatorium een hoogstaand geestelijk leven, zozeer dat men aan de tijd hier doorgebracht niet als een verschrikking van een sanatoriumkuur, maar als aan een rijke tijd terugdenkt. De studie zelf is dikwijls beter, meer geconcentreerd en vruchtdragender dan aan de universiteit zelf.

De wens een dergelijk sanatorium ook voor onze zieke studenten te bezitten, leefde bij velen reeds voor de oorlog. Thans is de nood hoog gestegen. Voor de gehele bevolking is er groot tekort aan sanatoriumruimte. Van onze ziek uit Duitsland of uit de onderduik gekomen studenten liggen velen thuis te bed. Wij zien het als een belang niet alleen voor deze jongens en meisjes zelf, ook voor geheel het land, dat bitter behoefte heeft aan academisch gevormde krachten, dat het universitaire sanatorium nu met grote spoed tot stand komt.

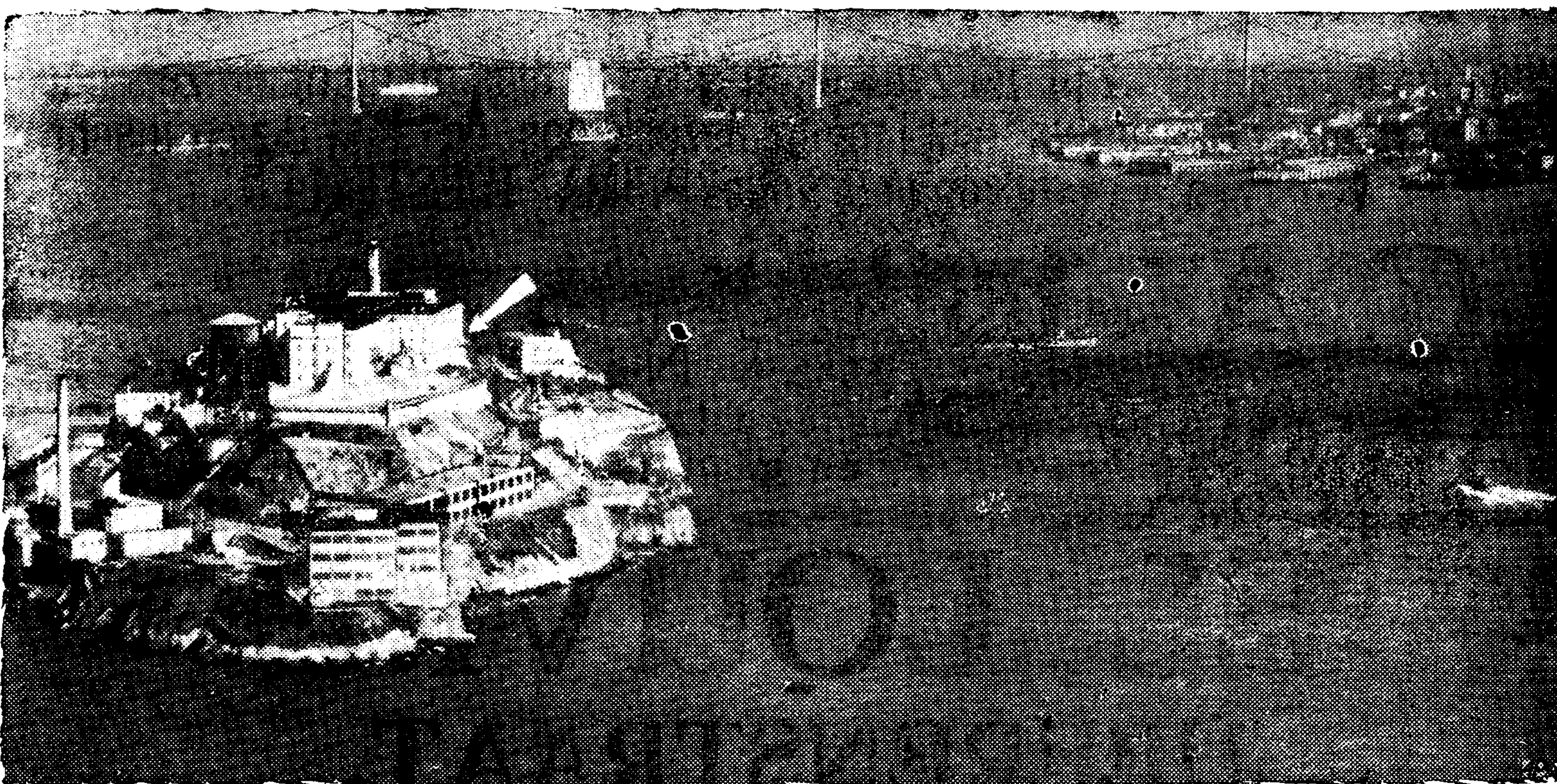
Het initiatief daartoe ontstond tijdens de oorlog: de eerste plannen werden met de stichtingsacte door enige in het Noorden des Lands verbannen Hoogleraren gemaakt. Prinses Juliana door een clandestien naar Londen overgebrachte brief uitgenodigd verklaarde zich bereid als beschermvrouwe op te treden.

Ik kan u verzekeren, dat ik direct bij aankomst in Nederland aan Hare Koninklijke Hoogheid het bericht zal doen geworden van het geschenk, waardoor Curaçao aan de verwezenlijking van onze wens zoveel heeft bijgedragen. Ik weet dat wanneer het Hare Koninklijke Hoogheid mogelijk zal zijn persoonlijk de opening te verrichten van het sanatorium, waarvoor wij nog in dit jaar hopen gereed te komen, en waarbij Zij dan ook het paviljoen Curaçao in gebruik zal stellen, dat dan Haar gedachten zullen teruggaan aan het bezoek, dat Zij hier heeft gebracht en dat dan wij allen helder ons bewust zullen zijn van de band, die in de herdenking van de oorlogsnood Curaçao en Nederland verenigt.

Dank dan tenslotte nog éénmaal het bestuur van Sanoc en Curaçao voor het vertrouwen, dat zij door uw gift toont in het bestuur van de Stichting „Het Nederlandse Studenten Sanatorium" en nogmaals voor die hulp, die gij geeft aan onze zieke studenten, slachtoffers van de oorlog. Zij en wij zullen dat nooit vergeten.

..Dit is het wrak van een tweemotorig amphibie - vliegtuig dat neerstortte op Parker Mountain, nabij Rochester, New Hampshire, tijdens een regenstorm. Drie inzittenden werden daarbij gedood: de zakenman L. L. Leveque en zijn echtgenote en de besturder van het particuliere vliegtuig Robert C. Johns.

Onlangs brak een oproer uit onder de gevangenen van Alcatraz, de beruchte gevangenis op een eilandje in de baai van San Francisco. Hier heeft men een overzicht ervan tijdens het oproer.
Patrouilleboten varen om het eiland heen. De pijl wijst op het gebouw waarbinnen het oproer begon. Verschillende bewakers werden gewond en één gedood. Vier gevangenen werden gedood en verschillenden gewond. Het oproer werd bedwongen.

VAN MOOK NAAR SINGAPORE.

Dr. Hubertus J. van Mook en zijn adviseurs vertrokken gisteren naar Singapore, teneinde besprekingen met Mountbatten te voeren (Aneta).

ANTI-REVOLUTIONNAIRE ORGANISATIE.

Te Sangsit op Bali is een antirevolutionnaire organisatie gesticht door de Balinezen met het doel het eiland te zuiveren van de rustverstoorders en veiligheid en rust te doen weerkeren. Deze organisatie heeft verschillende takken over het gehele eiland.

DE LAATSTEN VERTROKKEN.

1000 Nederlanders, de laatsten van de 13.000, die van Indië naar Singapore overgebracht waren, zijn aan boord van de „Johan de Wit" naar Nederland vertrokken.

INDONESISCH BLAD VOOR NEDERLANDERS.

Het Republikeinse Ministerie van Voorlichting heeft een nieuw blad in het Nederlands uitgegeven, „Het Nieuwsblad", dat rechtstreeks gericht is tot die Nederlanders, die voor het eerst in Nederlands Indië komen. Ook richt het blad zich tot de Eurasiërs.

Volgens het blad hebben de Indonesiërs niet de minste wens af te zien van de hulp en de diensten van de Nederlanders.

Er wordt verwezen naar het manifest van 1 November van het vorig jaar, waarin reeds gezegd werd, dat vooral voor de wederopbouw „Buitenlandse" hulp en kennis nodig zijn en dat er werkgelegenheden te over zijn voor Nederlanders (Aneta).

ERNSTIGE ONGEREGELDHEDEN.

De Hilversum-Radio meldde, dat de Nederlandse Controle Dienst „ernstige ongeregeldheden" heeft ontdekt in het Distributiekantoor te Eindhoven. Het bestuur van dit kantoor is geschorst en de directeur en de onder-directeur zijn gearresteerd.

NEW YORK—AMSTERDAM.

Het K.L.M.-vliegtuig uit New York kwam Donderdag om 13.30 uur op Schiphol aan na een vlucht van 21 uren. Er waren 41 passagiers aan boord, waaronder zeven Noordamerikaanse journalisten.

VIJFTIG JAAR HOLLANDS GLORIE.

De Nederlandse dokscheepvaart viert dit jaar een gouden jubileum.

Het is namelijk vijftig jaar geleden, dat voor de eerste keer Nederlandse zeesleepboten de Oostzee en de Noordzee, van L. Smit & Co., met een machinevermogen van 750 pk. een grote zeereis ondernamen met een drijvend droogdok, dat van Rotterdam naar San Paul de Loanda op de Westkust van Afrika moest worden gebracht. Het was nog maar een dokje van bescheiden afmetingen, namelijk 1350 ton, maar niettemin met dezelfde onhandelbare vorm van alle latere vervoerde droogdokken.

ZWAKKE BEURS.

De Beurs bleef Woensdag zwak. Vrijdag zullen suiker, tabak en openbare nutsbedrijven ook op de officiële lijst worden toegelaten (Aneta).

Overdenking.

VIJFDE ZONDAG NA PASEN

(Homilie van den heiligen Augustinus, Bisschop, Joannes 16, 23-

Wij moeten nu deze woorden des Heren behandelen: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien gij den Vader iets vraagt in mijn naam, zal Hij het u geven."

Reeds bij vroegere gedeelten van deze rede des Heren is gezegd aangaande degenen die de Vader sommige dingen vragen in Christus' naam, en toch niet ontvangen, dat men niet vraagt in de naam des Verlossers, het geen men vraagt in strijd met de zaligheid. Want niet de klanken der letters en lettergrepen, doch wat die klank zelf beduidt, en wat men juist en naar waarheid onder deze klank verstaat, moet men aannemen, dat Christus wil te kennen geven, als Hij zegt: „In mijn naam".

Wie derhalve over Christus een mening heeft, die men van Gods eengeboren Zoon niet hebben mag, vraagt niet in Zijn naam, zelfs al verzwijgt hij in letters en lettergrepen Christus niet, omdat men bidt in diens naam, aan wien men denkt bij het bidden. Wie echter over Christus denkt zoals behoort, hij vraagt in zijn naam; en hij ontvangt wat hij vraagt, indien hij niet vraagt hetgeen met zijn euwige zaligheid in strijd is; hij ontvangt het echter wanneer hij het moet ontvangen. Want sommige dingen worden niet geweigerd, doch worden uitgesteld o mter gelegener tijd gegeven te worden.

Zo moet ongetwijfeld zijn woord: „Hij zal het u geven" worden opgevat, dat die weldaden met deze woorden bedoeld zijn, die geheel speciaal betrekking hebben op degenen die er om vragen. Alle heiligen worden gewis verhoord als zij voor zichzelf vragen, niet echter worden zij verhoord voor allen, hetzij dit hun vrienden zijn, of hun vijanden, of wie dan ook. Want er is niet zo maar gezegd: Hij zal het geven, doch: Hij zal het u geven.

Tot nu toe, zegt de Heer, hebt gij niets in mijn naam gevraagd. Vraagt en gij zult verkrijgen, opdat uw vreugde volkomen zij. Deze volkomen vreugde waarvan Hij spreekt, is voorzeker geen vleselijke, doch een geestelijke vreugde; en wanneer zij zo groot zal zijn, dat men er niets meer aan kan toevoegen, zal zij buiten twijfel volkomen zijn.

Al wat men dus vraagt als betrekking hebbend op het verkrijgen dezer vreugde, moet men vragen in de naam van Christus, indien wij de goddelijke genade begrijpen, indien wij een waarlijk gelukzalig leven vragen. Wordt echter iets anders gevraagd, dan wordt niets gevraagd; niet alsof het in het gheel niets is, doch omdat al het andere, dat men begeert, in vergelijking met een zo grote zaak niets is.